

Mati in oče umorjenega dečka Greenlease-a sta slišala iz morilčevih ust grozno zgodbo

Morilca sta izjavila, da sta imela ob aretaciji skoraj ves denar, ki sta ga zahtevala za odkupnino. — Manjka pa ga polovico. — Kje je ostala pogrešana vsota? — Policija osumljena.

KANSAS CITY. — V torku sta ugrabitelja in morilca malega dečka Roberta Greenlease-a stala v sodni dvorani iz oči v oči z dečkovo materjo, ki je povedala, kako sta ji lopova v svojih pislih lagala o dečkovi varnosti.

Njena dramatična pojava je bila druga senzacija v sodni dvorani, kjer se država približuje zaključku svojega prizadevanja, da pošlje Carla Austina Halla in Mrs. Bonnie Brown Heady v smrt v celico s strupenim plinom.

Hallovo priznanje, ki ga je bral neki FBI organ, je odkrilo zdaj prvokrat, da je imel \$592.000 denarja v svoji posesti, ko ga je policija prišla v St. Louisu. Toda polovico tega denarja še vedno manjka.

Kje je manjkajoči denar? Policijski urad v St. Louisu je naznanil, da bo nanovo uvedel preiskavo o manjkajoči vsoti.

Morilec Hall je povedal, da njegova dva kovčega, ki sta bila natrpana z denarjem, nista bila prepeljana z njim na policijsko postajo, ko sta ga aretirala bivši polic. poročnik Louis Schoulders in policist Elmer Dolan.

“Ob vhodu v poslopje sem videl parkan nek drug avtomobil, v katerem je sedela neka blondinka ter se ozirala naokoli, kot bi koga pričakovala,” — je rekel Hall.

Poročnik Schoulders, ki je postal ostavka na svojo službo sredi preiskave, ni bil poklican kot prič. Toda v St. Louisu je rekel, da nima ničesar reči k Hallovi izjavi.

Morilca sta že priznala svojo krivdo, zato ne preostane poroti nič drugega, kakor da priporočijo zdravniku smrtno kazen.

Mrs. Greenlease je povedala, kako jo je oni tragični dan neka redovnica iz francoskega katol. inštituta Notre Dame poklicala ter ji povedala, da je prišla po njenega sinka neka tuja ženska — Mrs. Heady.

Neki FBI organ je 70 minut bral Hallovo izpoved; ves ta čas je sedel Hall ob mizi s povešenimi očmi.

Nekaj čevljev stran od morilca je sedel oče umorjenega dečka, 71-letni milijonar, čigar ustnice so med Hallovim pričevanjem podrtavale.

Ženske v dvorani so se sklanjale naprej, da bi bolje slišale, ko je FBI agent bral zgodbo o umoru na strnišču pšenične njive.

Morilec je dejal, da se je deček radoval na vožnji iz šole na polje. “Sedel je na sprednjem sedežu, nič sluteč, kaj ga čaka”, — je rekel morilec. “Bonnie je stopila iz avtomobila ter šla proti neki ograji na polju. Jaz sem imel s seboj kos vrvi, s katero sem hotel dečka zadaviti, toda sem ugotovil, da je prekratka.

Vremenski prerok pravi:

Danes deloma oblačno in toplo, prav tako ponoči.

Senzacionalno odkrivanje vohunskega omrežja

DULLES NA C.I.O. KONVENCIJI

Da Sovjetija noče razpravljati z nami, ni znamenje njene moči, temveč njenega strahu, je rekel Dulles.

CLEVELAND. — Včeraj je bil na konvenciji CIO državni tajnik Dulles, ki je izjavil delegatom, da 'so sovjetski oblastniki umaknili v diplomatsko defenzivo iz strahu, da izgube kontrolo nad zaslužjenimi ljudstvi za železno zaveso. Posledica tega strahu je, da nočejo razpravljati z Zapadom o evropskih problemih. “Svobodni svet ima zdaj v rokah diplomatsko in moralno iniciativo”, je rekel državni tajnik.

Rekel je, da upa, da bodo svobodni narodi ohranili to iniciativo ter bili vedno pripravljeni razpravljati s Sovjetijo na konkretnih točkah diferenc tako v Evropi kakor v Aziji, toda ta želja po razpravi s Sovjeti nas ne sme zavesti do moralne odobritve kremeljske oblasti nad petnajstimi nekdanj neodvisnimi narodi.

Poleg Dullesa je nastopil na konvenciji še drug član vlade, — delavski tajnik James Mitchell, ki je tudi govoril delegatom ter potrdil predsednikovo obljubo, da bo Taft-Hartleyjev zakon postal “absolutno pravičen” za delavstvo, industrijo in publiko.

Dulles so delegatje zelo toplo sprejeli, ko se je pojavil na govorniškem odru. V svojem govoru je dejal, da bo napredek svobodnega sveta končno povzročil propast sovj. kontrole nad svobodnimi narodi. Rekel je, da ni potrebno, da bi mi poskušali izzvati tam nasilno revolucijo, ker bi to pomenilo zgolj pokolj onih ljudi, ki ljubijo svobodo nad vse.

Izgredi v Vvzh. Nemčiji in v vzh. Berlinu so dali sovjetskimi oblastnikom misliti ter so jim povzročili težke skrbi. “Dejstvo, da se zdaj nočejo sestati z nami ter razpravljati o evropskih problemih, ne izhaja iz moči, temveč iz njihovega strahu. Oni si ne drznejo govoriti o večji svobodi ljudstev za železno zaveso, zato so zaloputnili vrata pred evropsko konferenco ter začeli govoriti o svojem tovarištvu z agresivno Kitajsko.”

FRANCOSKI KOMINFORMOVCI PONUJAJO SO-DELOVANJE SOCIALISTOM

PARIZ. — Predsednik parlamentarne skupine francoske kominformistične partije Duclos je pozval predsednika socialistične parlamentarne skupine Lusya k skupni akciji. Predlagal je, naj bi kominformisti in socialisti v parlamentu skupno zahtevali odpravo nekaterih zakonskih dekretoev.

Governer Lausche zbolel

COLUMBUS. — Governer F. J. Lausche, ki je zbolel in se nahaja od ponedeljka v Mount Carmel bolnišnici je boljši in je na potu okrevanja.

Rdeči pravijo, da smo bombardirali korejsko fronto

Prav tako trdijo, da smo kršili premirje in da dovažamo v Korejo vojne potrebščine.

PANMUNJOM, Koreja. — Komunisti so včeraj izjavili, da so zavezniki kršili premirje z “bombardiranjem” na zapadni fronti, v zoni premirja.

Komunisti so rekli, da se je ta incident primeril v ponedeljek. Niso pa povedali, kakšno “bombardiranje” je bilo — artilerijsko ali zračno, in sploh niso navedli nobenih podrobnosti.

Dalje komun. komanda trdi, da zavezniki dovažajo v Korejo nadaljni vojni material.

Novi grobovi

Margaret Hoeever Danes zjutraj je umrla na svojem domu, 6718 Bliss Ave., Margaret Hoeever, stara 65 let. Podlegla je srčnemu napadu. Mož Frank je umrl leta 1949. Doma je bila iz Metlike na Dolenjskem. Zapušča sinove Frank, Joseph, August, John, Anthony in William. Zapušča tudi vnuke in pravnuke in brata Thomas Zalar. Pogreb bo v soboto dopoldne iz Jos. žele in širovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. Podrobnosti jutri.

Mary Polshak

Par ur po porodu je umrla v Euclid Glenville bolnišnici novorojenka Mary Polshak. Zapušča starše Ralph in Agnes, roj. Hren, brata Ralph ml. sestre Patricia-Ann in Cynthia-Marie, stare matere Rose Polshak in Mary Hren ter več sorodnikov. Pogreb je bil v sredo popoldne ob 1. uri iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vid in od tam na Kalvarijo. Družina živi na 1048 E. 70. St.

Pogreb Franka Skufca

Pogreb Franka Skufce bo v soboto zjutraj ob 9. iz cerkve Marije Pomočnice na pokopališče.

Sovjeti ponujajo Fincem sporazum

Helsinki, Finska. — Finski premier je naznanil, da so Sovjeti ponudili Fincem nazaj nekaj njihovega teritorija, ki so jim ga vzeli v vojni leta 1939. V zameno pa zahtevajo Sovjeti od Fincev “praktično” prijeteljstvo.

Aretacija rdečih vohunov

OSLO, Norveška. — Norveške oblasti so naznanile, da so aretirale radi špionaže pet Norvežanov in enega Rusa.

Koreja dobi truke

ZDR. NARODI. — V Južno Korejo je prispela pošiljka 172 ameriških tovornih vozil, ki bodo uporabljena pri pozidavi in obnovi dežele.

Japonski poslanik za Nemčijo

TOKIO. — Japonski ambasador v Mehiki Suniči Kase je bil imenovan za ambasadorja v Zapadni Nemčiji.

Z letali proti Mau Mau

NAIROBI, Kenya. — Semkaj so prileteli štirje angleški bombniki, ki jih bodo uporabili proti Mau Mau teroristom.

Izjave FBI direktorja Hooverja ne krijejo izjav bivšega predsednika Trumana.

Justični tajnik Brownell tudi vztraja pri svojih trditvah.

WASHINGTON. — J. Edgar Hoover, ravnatelj FBI urada, je v torku izjavil pred senatnim varnostnim odborom, kamor je bil poklican kot prič, da je bila premestitev Harry Dexter Whitea v vladni službi leta 1946 velika ovira nadzoru vanju od strani FBI ustanove.

Hoover je dalje rekel, da se nista on in FBI ustanova nikoli strinjala, da bi bil White imenovan na tako važno mesto. To izjavo so pozdravili v dvorani z glasnim aplavzom.

Hoover je dejal, da hoče Mr. Truman izvajanje nadzoru vanja nad Whitejem na njegovem novem položaju, nakar je Hoover odgovoril, da se bo to zgodilo, če je takšna želja.

Pred Hooverjem je justični tajnik Brownell ponovil svojo obtožbo, da je Truman imenoval Whiteja na to visoko mesto kljub temu, da je bil od FBI obveščen, kdo je White.

Brownell je dejal, da rekord ne dokazujejo ničesar, kar bi bilo v nasprotju z vohunskim krogom, katerega član je bil White.

Bivši predsednik Truman pa je v svojem govoru povedal, da so bili s premestitvijo Whiteja iz justičnega departamenta v direktorij mednarodnega denarnega fonda zaščiteni javni interesi in javna varnost in istočasno da je bilo FBI omogočeno, da je nadaljevala s svojo preiskavo. — To je v direktnem protislovju z izjavo FBI direktorja Hooverja, ki je rekel, da je bila vprav zaradi tega preiskava otežkočena.

Hooverja so poklicali k pričevanju zaradi govoric zadnjih dni, da je bilo Whiteju dovoljeno ostati na svojem položaju zaradi sporazuma z načelnikom F. B. I. urada. Hoover je tudi povedal, da so bili pod izrednimi okoliščinami uradniki denarnega zavoda imuni ali varni pred vsako preiskavo.

WASHINGTON. — Justični tajnik Brownell je predložil senatnemu varnostnemu odboru tudi dve pismi, ki ju je pisal F. B. I. direktor Hoover generalu Vaughanu, priložniku preds. Trumana, v katerih ga je obvestil o vohunskih aktivnostih gotovih ljudi. Osebe, ki so sodelovale s sovjetskim vohunskim krogom in katere je Hoover imenoval v svojih pislih, so bile sledeče:

Dr. Gregory Silvermaster, — dolgoletni uradnik poljedelskega departamenta.

Harry Dexter White, pomočnik finančnega tajnika.

George Silverman, član uradništva vojnega departamenta.

Laughlin Currie, bivši administrativni pomočnik pokojnega predsednika Roosevelta.

Victor Perl, bivši urad. War Production Boarda in Foreign Economic Administration.

Donald Wheeler, bivši uradnik Office of Strategic Services.

Julius Joseph, Office of Strategic Services.

Capt. Wm. Ludwig Ullman, U. S. Army Air Corps.

Podpolkovnik John H. Reynolds, United States Army, — bivša kontaktna oseba Gaika Ovakimiana, bivšega glavarja sovjetske tajne službe (NKVD) v New Yorku.

Poleg teh je bila z omenjeno skupino po vsej priliki tudi Mary Price, bivša tajnica Walterja Lippmana, znanega časnikarja, ki je zdaj poslovodkinja za publicistiko v United Office and Professional Workers of America, CIO.

Informacije, ki so imele svoj izvir v finančnem departamentu je izročal ali pa fotografiral Ullman v dobro opremljenem laboratoriju v kleti Silvermasterjevega doma. Nato so bile odnešene po kurirju v New York, kjer so bile izročene Jakobu M. Golosu, ki je bil do svoje smrti leta 1943 znan sovjetski agent. Izročal mu jih je Gaik Ovakimian, ki je bil pred nekaj leti aretiran kot neregistrirani agent sovjetske vlade, nakar mu je bil s posebnim dovoljenjem drž. departamenta dovoljen povratek v Sovjetsko zvezo.

TRUMAN NE KOMENTIRA

Dobil je na tisoče brzojavk, ki se strinjajo z njegovimi pojasnili.

KANSAS CITY.—Bivši predsednik Truman je dejal, da ne bo ničesar več rekel o Whitejevem slučaju, ki je dvignil toliko prahu po deželi.

“Čemu bi zgubal besede?” je rekel, ko so ga vprašali po njegovem komentarju glede pričevanja justičnega tajnika Brownella pred senatnim varnostnim odborom, ki preiskuje to zadevo.

“Slišal sem ga in nimam komentarja”, je rekel Truman.

Pozneje je dejal, da ni slišal onega, kar je povedal FBI ravnatelj Hoover, ki je sledil v pričevanju Brownellu, ter je pripomnil: “Prepričan pa sem, da je govoril resnico.”

Kakor se zdi, je Truman zadovoljen s tem, kar je povedal po radiu in televiziji, v katerem pojasnjevanju je rekel, da je — “Brownell lagal ameriškemu narodu”.

Trumanova pisalna miza je polna brzojavk in pisem, ki jih je prejel glede svojega govora. Široko se je smejal, ko so njegovi sodelavci izjavili, da še niso prešteli vseh, mislijo pa, da jih bo med 2.000 in 3.000. Mnogo teh je prispelo na njegov dom v Independence ter niso še prispele v njegov urad.

Ko je Truman vrgel še kratek pogled na brzojavke, je stopil v svojo delovno sobo ter narekoval kratko izjavo:

“Ameriško ljudstvo je vedno bilo za ‘fair play’. Jaz sem zelo zadovoljen nad tisočeriimi brzojavkami glede mojega govora, ki so prispele iz vseh držav Amerike.”

Kadar se ne brigate za opozorila, dokler ni prepozno, ste krivi svoje nesreče sami.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Na konvencijo odide— P. J. Schneller, podpreds. St. Clair Savings and Loan Co., bo predsedoval odboru dodatnih poslov U. S. Savings and Loan League na zborovnanju v Chicagu, kjer se vrši 61. letna konvencija zveze.

Seja— Društvo Slov. dom št. 6 S. D. Z. ima v petek zvečer sejo v navadnih prostorih. Po seji se pojde članstvo skupaj posloviti od pokojnega člana Fr. Skufca v Grdinov pogrebni zavod na Lakeshore Blvd., v soboto pa se po možnosti udeležijo pogreba.

Cetrta obletnica— V petek ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Viktorijo Jarm v spomin 4. obletnice smrti.

Poroča— V soboto ob 10:30 se bosta v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. poročila Helen Asseg, hčerka Mr. in Mrs. John Asseg, 23550 Chardon Rd., in Robert Bencic, sin Mr. in Mrs. Frank Bencic z 16116 Grovewood Ave. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k poročni sv. maši. Bilo srečno!

K molitvi— Članice Društva Danica št. 11 SDZ so vabljene nocoj ob sedmih v Zakrajškovi pogrebni zavod k molitvi za pok. Anj Glavan.

Poroča— V soboto ob devetih se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Josephine Makse, hčerka Mrs. Julije Makše s 5385 Stanard Ave., in Stefan Lesko, sin Mr. in Mrs. Mike Lesko — z 6904 Lawn Ave.

Bilo srečno! 80 let— Dolgoletna babica ga. Marija Žerovnik, 1384 E. 47 St. bo dopolnila v soboto 80 let. Čestitamo in želimo še mnogo srečnih in zdravih let.

Ne zamudite— Norwood Appliance and Furniture na 6202 St. Clair Ave., ima v zalogi večje število avtomatičnih Maytag pralnih strojev po ugodnih cenah. Trgovina je odprta tudi zvečer. Ne zamudite priložnosti in si jih ogledajte. Berite oglas v današnji izdaji lista.

Seja— Nocoj ob 7:30 bo redna mesečna seja Društva Jutrarnja zvezda št. 137 ABZ v navadnih prostorih.

NAJNOVEJŠE VESTI

KANSAS CITY. — Carl Austin Hall je včeraj izjavil, da je pripravljen umreti za svoj zločin ugrabljenja in umora dečka Greenleasea, toda je prošil, naj izkažejo milost njegovi sokrivki Bonnie Brown Heady.

WASHINGTON. — Tukaj so preiskovalci včeraj pokazali na dokumentarne dokaze, da je bivši finančni tajnik John W. Snyder imenoval leta 1946 Harolda Glasserja na važen položaj v svojem departamentu, kateri je donasal \$10.000 letne plače, in to že potem, ko ga je urad FBI označil za sovjetskega vohuna.

VATIKAN. — Papež Pij bo sprejel danes diplomatski zbor, ob kateri priliki bo imel važen govor o komunističnem preganjanju katoliške cerkve.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debeve

NAROCNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za cezele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 229 Thurs., Nov. 19, 1953

Stric Samova finančna politika

Te dni sestavljajo razni vladni oddelki svoje predloge za zvezni državni proračun za leto 1954-55. Šefi vrhovnih uradov že prihajajo s svojimi računi, predlogi in zahtevami za denarna sredstva v bodočem proračunskem letu v urad za proračun (Bureau of the Budget), katerega ravnatelj Mr. J. Dodge je brez dvoma pomembna osebnost v Eisenhowerjevi vladi.

V Washingtonu imamo od leta 1920 poseben urad za sestavljanje državnega proračuna in poseben urad za celoten obračun koncem vsakega proračunskega leta. Vsakoletni proračun in obračun podajata najboljšo sliko naše finančne politike.

Poglejmo najprej zadnji obračun našega javnega gospodarstva za leto 1952, ki se je končalo 30. junija 1953. Dne 1. novembra je tozadevni zvezni urad priobčil končni izkaz vseh izdatkov: zveznih, posameznih držav, mestnih in okrajnih oblasti. Ta obračun nam pove, da so v finančnem letu 1952-53 izdale vse naše oblasti, to je zvezno zakladno tajništvo, vse države, mesta in okraj, pobirajo davke, v celoti nad 101 — reci: sto en bilijon (milijardo) dolarjev. Od te svote je izdala zvezna državna blagajna 70.6 bilijonov, države, okraj in mesta pa 30.9 bilijonov.

Od leta 1942, torej v desetih letih, so se zvezni davki podvojili, davki držav in lokalnih oblasti pa potrojili. V kritje izdatkov je zvezni zakladni tajnik prejel v proračunskem letu 1952-53 59.7 bilijonov dolarjev davkov, posamezne države in lokalne oblasti pa so zbrale še 19.5 bilijonov dolarjev. Stric Sam je torej imel skoro za 11 bilijonov več izdatkov kot prejemkov, državne, okrajne in mestne oblasti pa so izdale 11.4 bilijonov več, kot so prejele na davkih. Celotni primanjkljaj vseh znaša torej okroglo 22 bilijonov. Del primanjkljaja držav, mest in okraj krije zvezna blagajna s svojimi podporami, večji del pa se mora kriti s posojili z državnimi boni ali pa pri bankah. Ker se boni dobro obrestujejo in ima stric Sam zaupanje državljanov, ti kaj radi kupujejo te bone. Celotni dolg Združenih držav znaša sedaj nekako 273 bilijonov dolarjev. Če država od tega plačuje vsako leto le po 3 procenote, mora samo za obresti plačati na leto nad 8 bilijonov dolarjev.

Primanjkljaj pa dejansko ni tako velik, kot zgloda na prvi pogled. Eno četrtino vseh izdatkov od svote 101 bilijonov gre namreč za nakup zemljišč, zgradb, za ogromne vodne naprave, tovarne za atomsko energijo, tovarne za umetni bencin itd., to so takozvane investicije, ki predstavljajo ogromno vrednost in ki se vsaj nekatere prej ali slej tudi obrestujejo.

Celotni izdatki v višini 101 bilijona dolarjev pomenijo ogromno breme za vse državljane in znašajo nekako eno četrtino vseh narodnih dohodkov.

Nihče rad ne plačuje davkov. Toda najbolj se pritožujejo nad visokimi davki bogati sloji, posebno jim je velik trn v peti davek na prevelike dobičke, ki je bil sprejet po pričetku vojne na Koreji. Kapitalisti trdijo, da je ta davek krivičen in pretrd in da škoduje gospodarskemu napredku. Mi smo že svoj čas pisali, da to ni res, ker so kljub tako povišanemu davkom narastle naložbe po bankah in ogromni dobički velikih podjetij. Visoki davki niso ubijali naše prosperitete, ker je v času najvišjih davkov stala ta na višku.

V proračunu za leto 1954-55, ki ga sedaj sestavljajo, bo skušala vlada ustreči nekaterim pritožbam glede davkov. Že s 1. januarjem ugasne 11 odstotno povišanje na dohodninski davek in davki na previsoke dobičke, vsled česar bo zvezna blagajna izgubila celih 5 bilijonov dolarjev dohodkov. Že pri dosedajni višini davkov znaša primanjkljaj zveznega obračuna za leto 1952-53 skoro 11 bilijonov, za sedanjega pa napovedujejo primanjkljaja 4.5 bilijonov dolarjev. Če bodo odpadli prej navedeni davki, bo primanjkljaj še narasel. Republikanci pa so obljubljali, da bodo proračun uravnovesili, to se pravi, da bodo odpravili letni primanjkljaj. Na kak način, če bodo davke še celo znižali? Republikanski kongresnik Daniel A. Reed je predložil več načrtov, kako izboljšati našo davčno prakso, pa vsi predlogi pomenijo le zmanjšanje državnih dohodkov. Kje torej najti kritje za primanjkljaj? Naši poslanci in senatorji bi radi na eni strani dorežljivo delili podpore, na drugi pa bi radi ustregli davkoplačevalcem s tem, da bi znižali davke, toda oboje ni mogoče.

Da bi zmanjšali primanjkljaj in davke, skušajo predvsem čim bolj znižati izdatke za vojaštvo in pa za uradništvo. Glede znižanja izdatkov za vojsko, ki so znašali v pretečenem letu 50 bilijonov, imajo mnogi resne pomisleke, ker s tem postavljamo v nevarnost svojo obrambo. Znižanje števila uradništva pa pri teh ogromnih izdatkih skoro nič ne pomeni. S 1. januarjem 1954, bo odpuščenih celih 180 tisoč državnih uslužbencev, toda vsi prihranki pri tem bodo znesli, kot je izračunal finančni dopisnik — New York Timesa — le šest desetih enega procenta vseh izdatkov letošnjega proračuna, torej niti en procent ne. Če pa pomislimo, da bo morala država plačati mnogim izmed teh odpuščenih brezposelno podporo, bo prihranek zelo malenkosten.

Kljub ogromnim izdatkom in kljub vsakoletnemu pri-

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Naš narod v Kanadi

(Nadele)

Prle kak nadele popišujemo našo pot k našim rojakom v Kanado, moramo nekaj popraviti, ka smo zagrešili v dozdajšnjem opisu. Gor nas je zvala (tu v Clevelandu) Mrs. Hodnik.

— Ve mi nesmite zameriti, če vam povem, ka imate v svojem pisanju od Kanade pomoto. Že dvekrat ste zapisali od Mrs. Ritlop v Hamiltoni, ka je ona Geta. Ona je ne Geta, liki Marta. Jaz njo poznam eše iz stanoga kraja. Ona je iz Trnja doma.

Mi smo Mrs. Hodnikovi hvaležni za njeno opozorilo. Tak se vupamo, ka nam Marta Ritlopova ne zameri preveč, ka smo jo mi inači krstili kak stari čerenovski plebanuš Botžar. Što je kriv tomi, ka smo Mrs. Ritlop dali ime Geta, tu ne povemo. Ne bñ radi videli, ka bi zavole vsega toga znabiti eše do svajve prišlo.

Ato smo tak povedali, ka smo se poslovlili od Ritlopove Marte in obloženi s punimi korbicami sliv i grozda šli proti Sidonia Dining Room na Barton St. East med cestama Gray i Green.

Sida je med tem že pripravila obed. Videli smo, kak je tomi vajena. Nema zobston napisamo na tabli: Dinner served at any time. Mi smo kesni bili eni denok je blo vse tak pripravljeno kak če bi najbole prav prišli. Naopak je samo to bilo, ka smo mi malo prle v to formo zajtrk imeli kak dober dinner. Kda drgoč obiščemo Sida, te lačni. pridemo k njim.

Našega naroda je ne tak malo v Hamiltoni i njega okolici. Imajo celo svoje društvo. Zdad, kda sam vido Vinčecove i Ritlopove, zdad bi išče tem bole rad obiskati tudi druge. Pitaó sam za Ritlopovo Maričo, s šterov smo se lani srečali v Čikagi pri Kelenc števani. Sida jo je zvala na telefoni, pa se ne nihče oglašajo.

Žao mi je bilo, ka sam ne mogoče videti Sidini hčeri, šterivi sta v školi bile. Eдна mi je lani pisala lepo angleško pismo i me prosila, če bi jaz njoj nazaj v našem jeziku odpisao, ka bi se ona rada navčila po našem četi i pisati. Gučati itak zna. Preveč sam vsikdar zaposleni i zdad bi se ji opravičao, ka sam ji žele ne mogoče spuniti.

Poslovlili smo se od Side i ji obljubili, ka eše pridemo za dužji čas i ne samo na uro pogledat. Eli denok smo tudi v tom kratkom časi doživeli pri njoj i pri Ritlopovij tak lepi obisk, ka ga dugo ne pozabimo. Gospod Mauser i gospa sta bila vsa navdušena nad našim narodom i na poti od Side do Toronta je on začno biti Pišta, gospa pa Mariča — to so tista imena, kak je telko Prekmurcov na nje krščenih.

Zavozili smo nazaj na velki bulevard i gnali mašino med hamiltonskim zalivom i jezerom Ontario do spuja z velkov cestov, štera privozi od Windsora i tudi pepela v Toronto. Vsa pokrajina je obljubena i kre ceste same lepe hiže kanadskij bogatašov.

(Drgoč dele)

CLEVELAND

Dar za misijonarja Ignacija Kusteca. Mrs. Agnes Bukovec (9702 North Blvd) je narčila v Slovenski pisarni album gramofonskij plošč za toga našega mi-

sijonara v Indiji. Bog plati. Iz bolnišnice se je povrno i se že dobroga počuti naš 'doktor' Valent Kovacic. Želemo jemi trdnoga zdravja.

"Adrija" vabi na koncert

Euclid, O. — Pevski zbor "Adrija," ki ga uči in vodi g. Anton Šubelj, priredi v nedeljo, 22. novembra, ob štirih popoldne v AJC na Recher Ave. koncert s pestrim sporedom. Slovenska pesem bo donela po dvorani, da bo veselo vsako slovensko srce. Spored obsega pesmi kot "Kadar zora se čez gore . . .", "Čez zlato polje," dalje zbor iz Nabucco, nato spet "Spremenjeno srce," "Vrtnice z juga" in venček narodnih. Poleg zbora bodo nastopili tudi duet, tercet in kvartet.

Po odmovu, ki bo zaključil prvi del sporeda, bo John Perencevic pel "Pojdem na prejo." Videli bomo lepo skupino deklet, ki predejo in pojo. Pridejo fantje in se priključijo njih petju. Andy Ogrin bo povedal kratkočasno zgodbo.

Po končanem sporedu na odru se bo začela domača zabava ob zvokih J. Grabnarjevega orkestra. To bomo plesali in vriskali! Vsi prav lepo vabljeno!

Viola Močnik.

Vabilo na družabni večer

Cleveland, O. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi na predvečer "Zahvalnega dne," t. j. v sredo, 25. novembra t. l., z začetkom ob sedmih družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Člani so prošeni, da se tega družabnega večera v čim večjem številu udeležijo in da vsak član še po enega prijatelja, če že ne cele družine, seboj pripelje.

Tiketi po \$1.25, s katerimi je že tudi večerja plačana, se dobe pri vseh društvenih uradnikih, pri vseh v tem dopisu omenjenih osebah, pri Nemeč Antonu na 14821 Pepper Ave., ob priliki vplačila društvenega asesmenta (24. in 25. nov.) ter na sam družabni večer ob vstopu v društvene prostore.

Večerja, ki jo bodo pripravile vsem dobro znane vrle kuharice Mrs. Kozalj, Mrs. Rebol, Mrs. Marolt in še druge, bo zelo tečna in izvrstna, saj bodo na razpolago mesene klobase, krvavice in kish zelje.

Ker se bodo po taki večerji začela tudi suha grla oglašati, je za to preskrbljena vsakokrvrstna mehka in trda pijača, ki nam jo bosta Mr. Habat in Mr. Korosec z vso požrtvovalnostjo in vljudnostjo v poljubnih količinah podajala.

Ne da bi kdo mislil, da bo kmalu po večerji čas za odhod, nikakor ne, ker bo takrat nastopil orkester s takimi valčki, polkami in koračnicami, da še naši starčki in njih boljše polovice ne bodo mogli mirno sedeti, — ne da bi se zavrteli.

Pripeljite torej s seboj vse društ. člane, da napolnite dvorano, se razveselite, razvedrite, malo na vsakdanje skrbi pozabite in obenem na ta način društveno blagajno podprete.

Društveni član.

manjkljaju v proračunu in obračunu zadnjih let je celotno finančno stanje Združenih držav še vedno zelo ugodno, če pomislimo, da znaša naš narodni dohodek letno okrog 400 bilijonov dolarjev. Kdor ima dosti, lahko plačuje davke. Nekdo je rekel: "Jaz bi rad plačal od 100,000 dolarjev dohodkov 80,000 davkov, ker bi mi še vedno ostalo 20,000 čistih na leto." Davčno breme v Združenih državah dosedaj ni bilo tako, da bi ubijalo prosperiteto in življenjsko raven. Bolje je plačevati visoke davke, pa dobro živeti, kot pa imeti tako slabe dohodke, da davkov niti plačevati ni treba. M.

SLOVENC V ARGENTINI

Buenos Aires. — Tu v Argentini smo Slovenci kar živahni. Tečaji in razne druge prireditve se vrste nedeljo za nedeljo.

Preteklo nedeljo je g. Franc Kremžar govoril v okviru državnopravnega tečaja o današnjem stanju krščanskih demokracij na svetu.

Domobranski nadporočnik g. Janez Ravnikar je praznovljal 17. nov. 50-letnico rojstva. Kot jugoslov. vojaški uradnik se je takoj ob začetku okupacije priključil narodnemu podtalnemu gibanju, ob ustanovitvi vaških straž pa je prevzel poveljstvo nad postojanko na Drenovem griču.

V Ramos Mejia so imeli lepo proslavo slovenskega narodnega praznika. Vodil jo je predsednik krajevnega odbora Društva Slovencev g. Aleksander Majhen, ki je lepo orisal pomen 29. okt. 1918 za Slovence. Sledilo je petje in deklamacije. G. R. Smersu je povedal nekaj spominov na pok. dr. A. Korošca in jih povezal s pravico Slovencev do Trsta in ostalega Slov. primorja.

Podobno proslavo so imeli tudi rojaki v Lanusu. V Floridi pa so gledali na prosvetnem večeru filme iz Bariloč, posnete ob priložnosti postavitve slovenskega križa na gori Capilla.

V Mendoza, ki leži precej daleč na zahodu, so imeli 18. okt. misijonsko proslavo. Na Vseh svetnikov dan pa je obiskal tamkajšnje rojake Lado Lenček CM in jim govoril o načrtih za beatifikacijo škofa F. Barage.

Slovenski fantje in dekleta so 8. novembra priredili na Pristavi pri Moronu uspel družabni popoldan s pestrim sporedom.

Pismo iz Špitala

Mesto Špital na Dravi se je v zadnjih par letih zunanje močno spremenilo. Toliko kot so gradili posamezniki še bolj pa javne ustanove, se v Špitalu ni gradilo že lepe čase. K temu je gotovo pripomoglo v veliki meri tudi begunsko taborišče na južni strani mesta, ki je bilo do zadnjega časa nekako mesto zase, čeprav Leseno mesto, kakor je začel pisati o njem begunski roman pisatelj Mauser. Za špitalsko mesto so bili begunci izredni denarni vir. Med temi Slovenci niso bili najbolj zadnji.

Med poglavitnim, kar se je storilo v Špitalu v zadnjih par letih, velja omeniti samo regulacijo osrednjega mestnega dela.

Dohod za južne strani v mesto, zlahka pa prehod čez Lieser ali, kakor jo je krstil profesor Roman Pavlovič na špitalski begunski gimnaziji, Jezernico, je bil za današnje razmere popolnoma nemogoč. Najprej izredno ozek most nato pa hud ovinkast klanc, nekaj čisto nemogočega za današnji odn. bodoči avtomobilski promet na zgornji koroški turistični žili, ki vodi k najlepšim krasotam Visokih Tur.

Danes je regulacija tega dela špitalskega mesta že toliko napredovala, da vidiš izpred znane Wiessove gostilne, ki je bila že pred leti popolnoma obnovljena in mogočno razširjena s sredstvi, ki so jih v njej pustili v glavnem slovenski begunski ljudje, vse do mogočnega gradu Porzia odnosno v mestni park.

Novi most čez Jezernico je znatno širši; hud klanc na mestni strani je znatno izravnal, tako da ne bo več joj za voznike in šoferje, posebno v zimskem času. Prva polovica mostu je bila za promet odprta prve dni tega meseca. Stari most bodo začeli sedaj odstranjevati in ga bodo nato postavili niže doli. Druga polovica novega mostu bo mnogo prej končana, ker so mogočne podstave na obeh bregovih reke, ki je še tudi v tem delu svojega teka pravi hudournik, že gotovo. Novo mostno konstrukcijo pa porinejo čez vodo z mehaničnimi sredstvi, čeprav gre za strašansko težo, saj so sa-

Kulturna Kronika

Janko Moder: Sveta zemlja

Leposlovna dela v prozi doma so redka. Bolje rečeno, redka so dobra dela, kar priznavajo tudi kritiki doma. Če gledam ustvarjanje domačih umetnikov, se moram vedno znova in znova vpraševati, kako to, da vsa partijska dejavnost od leta 1942 pa tja do zadnjega časa ni mogla roditi iz sebe umetnika, ki bi z epsko širino zajel obdobje desetih let. Gotovo je to znak, da so razmere doma v umetnosti take, da umetnik ni v stanu naslikati umetniško resnično sliko. Je pa to tudi največje pričevanje, da je bila tako imenovana osvobodilna borba zlagana, da je bilo vse le gola propaganda, ki zdaj, v mirni dobi, nima več notranje moči. Umetnostni kritiki doma si sicer skušajo to sterilnost razlagati na različne načine. Ogibalo se resnici, ker bi jim bila v škodo. Osem let je mimo, odkar je komunistični režim prevzel tudi nalogo, da daje smernice umetnosti. In v teh osmih letih se je pokazalo samo eno: resničen roman iz osvobodilne borbe bi nagrmadil toliko blata na komunistično gibanje, da bi utegnulo zadušiti tega in onega. Zato se umetniki zgubljajo v odlomkih, zato se Ingolič poskuša na poljih, ki vodijo v plažo (črtica o Oranži razločno kaže, da je v zatonu), Zorman, Mimi Konič-Malenškova in ostali pa se skušajo rešiti na pot pol ljudskih povesti in psiholoških črtic, kjer dogodka iz osvobodilne borbe samo bolj nakazujejo. Kjer pa skušajo iti globlje, tam se v strahu pred kritiko spušte v beločrno risanje. Tam se ponavlja zgodba o belih psih in svetniških komunistih.

Miško Kranjec je vpeljal v slovstvo še novo zvrst, ki je Mišku posebno draga. Po Mišku je to povzel še pisatelj Zorman. To so zgodbe o sestrah, o samostanih, o usmiljenki, ki je zahrepenela po svetu, zgodbe, ki imajo prozoren namen in o katerih ni vrednost zgubljati besedi.

mo traverze visoke poldrugi meter. Kakor lani tako bo tudi letošnje zimo spet razširjali cesto za Jezernico iz Špitala v Seebach. Ta del ceste, še bolj pa pešpot na drugi strani vode visoko gori v bregu, je ena najbolj romantičnih partij v smeri proti Millštatskem jezeru.

Bolnico iz Seebacha te dni selijo nazaj v taborišče v 11. barako. Kot znano je v njej svojčas rajnik župnik Miha Burja s tolikšno požrtvovalnostjo trostil svojo ljubezen najbolj trpečim rojakom in drugim beguncem.

Angleška posadka se je iz Špitala že umaknila. Vendar pa Špital ne bo ostal brez Angležev. Oficirji, ki so službovali v Špitalu ali njegovi okolici, so mesto in okolico takoj vzljubili, da so se odločili, da si postavijo tu svoje zasebne domove. Na ta način sta doslej rasli že dve lepi zgradbi v Špitalu. Zaradi odhoda Angležev iz Špitala je izgubilo precej begunskih ljudi svoje zaposlitev. Na splošno so pa begunci še vedno v lepem številu zaposleni pri vseh zgoraj omenjenih delih, ki so ali v državnih ali pa v zasebnih režijih. Še vedno so dobro sprejeti slovenski ljudje pri znani špitalski gradbeni družbi Soravia in pa pri podjetju ing. Dedka, ki nam je znano še iz Ljubljane. Hudega nasprotnika pa imajo v krajevni in deželni komunistični organizaciji, kar pa je razumljivo.

J. S.

Bodočnost slovenske proze je torej klaverna. Čutiti je sicer odklon v boljšo smer, toda tu pride vprašanje kaj bo rekla k temu kritika. Bodočnost bo pokazala, kam bo krenila pot slovenske beletristike.

Ob tej precej temni perspektivi sem se v resnici zveselil knjige pisatelja Janka Modra: Sveta zemlja. Roman, ki ni roman, kar priznava pisatelj sam, je kakor lep mozaik iz preteklosti. Ti soč in tisoč kamenčkov se blesti pred bralcem in ko knjigo odložiš, te mora prevzeti spoštovanje pred pisateljem, ki je v knjigo vložil toliko truda in študija. Sveta zemlja je zgodba slovenskih rodov, zgodba Langobardov in Obrov, zgodba Bizantinev. Vse se prepleta in kdor je bral Finžgarjev Pod svobodnim soncem, ta bo delu lahko sledil. V Sveti zemlji gre Moder dlje kakor Finžgar. Finžgar je v romanu snov obdelal ne kot zgodovinar temveč kot barvitri sar, umetnik, ki je hotel ustvariti zgodbo, ki bi bila blizu slovenski duši. Moder je skušal ostati zvest zgodovini, skopim podatkom, ki jih je s trudom nabral. Prav zato je vzel trd zgodovinski ton, malo je v knjigi mehkih lirčnih vložkov. Zato je sveta zemlja kronika. Ne po letih. To je kronika dogodkov, kronika Budigoja in Volkonje. Sin Budigojev naj bi bil Samo, kralj, ki je združil slovenske rodove. Vse kaže, da bo Sveta zemlja izšla kot trilogija. Ko bo delo končano, bo v resnici veliko delo, eno največjih del, ki jih bomo sploh imeli.

Pisatelj Moder je človek, ki bi rad pokazal, da so Slovenci bili rod, bi ni hlapčeval, temveč zorel kakor so zoreli drugi narodi. Svoji namen je dosegel. Slovenci so pokazani simpatično in močno. Obrsko nasilje je rodilo odpor, odpor je rasel in dozorel v moč, ki se je razodel v Budigoju. Iz Budigoja je zrasla moč. Vsi smo Budigoji pravi pisatelj. Knjiga ni brez napak. Naj omenimo samo to, da se zgodba ob obrskem kanu Bajanu vse preveč vrti okrog njegovih žensk. Tako se povzroča zgodba Srne v zgodbi Jezerke. Zdi se mi, da bi pisatelj moral najti tu drug vhod. Tudi v Bizancu na dvoru je malo zašel na Finžgarjevo sled. Kljub temu so take in podobne napake malenkostne in v primeri z obširnostjo zgodbe skoraj nične.

Sveta zemlja je delo, ki je doma gotovo našlo lep odmev. Ljudje, stiči plaže, bodo radi brali zgodbe iz prastare zgodovine, zlasti še, ker jim je ravno ta del teman in težko dostopen. Knjiga sama ima pa tudi močan narodno vzgojni pomen. Prav je namreč, da spoznamo svojo zgodovino pri začetkih. Budi ponos in moč.

Knjiga je zelo lepo opremljena, cena bi znesla v dolarjih kakšne štiri dolarje. Ima okrog 550 strani. Prav bi blo, ko bi se našel kdo in ob tej knjigi vzel primerjavo še med Finžgarjem in med pisateljem Maticičem, ki je s svojimi živimi izviri tudi segel v to dobo. Primerjava bi bila gotovo zanimiva.

Knjiga bi zaslužila obširne in temeljite kritike. Vendar naj zadošča teh nekaj besedi za ljubitelje slovenskih knjig in za tiste, ki bi se za knjigo zanimali. Naj dodam še to. Kulturna rubrika ni samo zato, da se napolni časopis. Kulturna rubrika naj bi služila poleg drugega izobrazbi vseh, ki imajo še željo, da bi bili na tekočem v slovenskih kulturnih zadevah na tujem in doma. Gotovo je, da se na majhnem prostoru ne more vsega povedati. Toda tudi malenkostni donosi množice naše kulturne obrzorce. Skrbimo vedno znova, da ne bomo zgubili stika s preteklostjo in da ne bomo utonili v tujem morju.

Karel Mauser.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedrajenih Drjavah **Sedež: Joliet, Ill.** Inorp. v drž. Illinois
Severne Amerike 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse na vero, dom in narod; vsi na enega, eden na vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpred.: STEVE J. KOSAR, 3502 No. Lombard St., Franklin Park, Ill.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: MATTHEW VRANESIC, 1259 Cora St., Joliet, Illinois
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duh. vodja: REV. GEORGE KUZMA, Wilton Center, Peotone, P. O. III.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 2213 W. 21st Pl., Chicago, Illinois
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POBORTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharnsburg, Pa.
JOHN NEMANICH, 650 W. Hickory St., Joliet, Illinois
ANTONJA DENSA, 2730 W. Arlington St., Chicago 12, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: JOSEPH L. DRASLER,
No. Chicago, Illinois

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. januarja 1953 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustnovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 5 člani (cam) za odrasli oddelki. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in doškolodine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 120.92% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredjo.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Društvo sv. Ivana Krstitela št. 13 DSD

Chicago, Ill. — Dragi bratje in sestre! Jesenski čas je že med nami in kmalu bo tujak mrzlo vreme in dolgi zimski večeri. Zadnji mesec ni bilo seje. Vendar kolikor nas je bilo skupaj, smo se zavedali, da je prišel čas, ko je treba kaj dobrega ukreniti za pomoč blagajni. Vsi dobro veste, da, če bomo samo jemali in nič dodejali, kmalu ne bo kaj več notri. Letos smo imeli tri smrtne slučaje. S tem so združeni izredni stroški.

Prosimo vas vse, da se udeležite prihodnje mesečne seje v nedeljo, 22. novembra, v navadnih prostorih. Pridite in povejte svoje mnenje, ali naj bi imeli plesno zabavo januarja ali ne. Odbor ne more tega sam storiti. Plesna zabava je združena z delom in pripravami. Brez sodelovanja članstva odbor nima veselja prevzeti odgovornosti za uspeh ali neuspeh prireditve.

Leto se pomika h kraju. Kaj ko bi se malo potrudili za nove člane in članice. Skušajmo nam domestiti prazna mesta ob koncu leta. To bo najlepši dar naši Družbi sv. Družine.

Vse prisrčno pozdravlja
Ana Frank, tajnika.

Nekaj, česar ne sme nihče spregledati!

Današnji članek je važen! Če sem kedaj kaj tehtnega zapisal, mislim, da se bo to danes dogodilo. Zato prosim vse svoje spoštovane bralce, naj se vsaj danes ustavijo pri tej štirinajsti postaji mojega križevega pota, o kateri pa mislim, da ni zadnja.

Dve prireditvi bomo imeli ob koncu meseca v našem Bridgeportu, o katerih sem prepričan, da bosta razgibali ne le našo faro, marveč tudi bližnjo in daljno okolico.

Prva je tako zvani "Thanksgiving Dance" ali ples ob Zahvalnem dnevu. To je nas tradicionalni farni ples, ki je bil leto za letom na večer pred Zahvalnim dnevom v Rakoczijski dvorani. Letos bosta nastopili dve spremembi; v času in kraju. V

10 let se ni zasnovalo nobeno pomembnejše cerkveno podjetje, ni izšla nobena važnejša vladna odredba, da ne bi bil Tavčar sodeloval s svetom in dejanjem.

Z akvilejskim patriarhom je bil v tesni prijateljski zvezi in z njegovimi namestniki je zelo pogosto dopisoval. Ublažil je nasprotje, ki je vladalo med avstrijsko vlado in akvilejsko stolico, omogočil generalnemu vikarju Pavlu Bizanciju leta 1581.

in 1583. vizitacijo avstrijskih dežel in podpiral izdatno tudi poznejšega patriarha Franca Barbaro, ko je leta 1593. prepoštoval naše kraje. Najmanjše verske naredbe po župnijah Notranje Avstrije, odstavljanje in nastavljanje duhovnikov, navodila za življenje ljudstva in duhovništva, vse to je šlo skozi Tavčarjeve roke. V Ljubljani in v Vidmu spričujejo kupi pisem o njegovi izredni delavnosti. Reči smemo: kar je pozneje rodilo katoličanstvu trajne uspehe in mu zagotovilo končno zmago, vse to je zasnoval že škof Janez Tavčar.

(Dalje prihodnjije)

času v toliko, v kolikor bo ples prestavljen na soboto pred Zahvalnim dnevom. Na ta način bo našim gospodinjam dana prilika, da bodo na sam večer pred Zahvalnim dnevom lažje pripravile svoje purane — v soboto pa lažje prišle na ples in se tudi same zavrtle.

Bo pa tudi sprememba v kraju. Od kar imamo svojo lepo dvorano, se nam zdi škoda, da bi hodili v tujo gostovat in denar zapravljati za najemnino. Tako bo letos prvokrat v zgodovini naše fare ta tradicionalni ples v naši lastni dvorani. Prvokrat bo res popolnoma naš in domač.

Pri tej priliki bodo obiskovalci lahko videli zadnji napredek v zvezi z našo dvorano. Trijstranski prostori bodo povsem preurejeni in vsak obiskovalec je lahko prepričan, da bo zopet našel mnogo več, kakor utegne pričakovati tudi v svojem največjem optimizmu. Prvokrat v zgodovini naše fare se bo zgodilo, da bo lahko svoj površnik in klub oddal v moderni garderobi — ne pa, da bi ga moral držati med prireditvijo na kolenih.

Dolgo časa smo na garderobo čakali; zdaj jo imamo. V zvezi s plesom bo torej tudi nova "otvoritev".

Ples priredi Društvo Najsvetejšega Imena, ki je izredno delavno in podjetno. V njem je organiziran večinoma mlajši rod; sodelujejo pa še starejši farani in tudi begunci se mu polagoma pridružujejo. Dovolj je priti k društvenim sestankom, pa človek vidi, koliko življenja je v društvu. Zato pa tudi pride k prireditvi tega društva vse kar živi in se giblje.

Prireditve bo v soboto, dne 21. novembra; začetek ob 8:00 zvečer. To je prvi važen datum, ki se ga velja zapomniti.

Drugi važen datum pa je teden dni kasneje — v soboto, dne 28. novembra t. l. To je zadnji dan pred prvo adventno nedeljo, ko bomo zaklali Martinovo gos ter

si privoščili prav tečno večerjo, katere pričetek bo že kar ob sedmih zvečer — torej uro poprej, kakor ples pred Zahvalnim dnevom. Bo pa tudi ta prireditev nekaj popolnoma novega.

Na kak način? Poslušajte!

V fari imamo lepo število Hrvatov — starih Medžimurcev in novih naseljencev, ki so sami odlični ljudje. Res se sijajno razumemo. Lahko bi zapeli ono staro pesem iz romantičnih ilirskih časov: "Dva svetla stase u jedan plamen sjat, kad desnici si daše Slovenac i Hrvat."

Vsi skupaj smo navezali prijateljske stike s hrvatsko frančiškansko faro sv. Cirila in Metoda na zapadni 50. cesti v New Yorku. Da se ti stiki še bolj ojačijo, pride newyorška hrvatska fara dne 28. novembra t. l. gostovat v slovensko bridgeportsko faro z izbranim kulturnim programom. Naši tukajšnji Hrvati pa bodo pripravili dovršeno hrvatsko večerjo pod mesarskim vodstvom ga. Berlekovića in pod kuharskim vodstvom ge. Cukaletove. Pri večerji bodo servirali izključno samo tečna hrvatska jedila; vse kar pride na mizo, bo "home made," oziroma "Made in Croatia," čeprav ameriškanskega porekla.

Na to prireditev seveda pride vse, "kar leze in grede": Slovenci in Hrvati, Medžimurci in Prekmurci, Amerikanci in Evropeci. O tem pristranem dogodku bomo še pisali: danes samo vzklikamo "Bog živi vse Slovene, pod streho hiše ene!"

Lepo pozdravlja vse bralce
Anton Lagoja.

Sodnik Potepuhu: "Že sedmič ste pred sodniki. Povejte no, ali pri vas res ne bi moglo iti s poštenostjo in delom naprejš?"

Potepuh: "Gospod sodnik, tega pa res ne vem, še nikoli nisem poskusil!"

MALI OGLASI

Stanovanje se odda
Stanovanje 5 sob se odda odraslim čistim ljudem. Naslov se dobi v uredništvu.

Hiša naprodaj
Proda se hiša za 2 družini, 5 in 3 sobe, plinski furnez, v dobrem stanju. 981 E. 77 St. EN 1-6366. (230)

Moški dobljo delo

PATTERN MAKERS

JIG FIXTURE BUILDERS

Dobri delovni pogoji
Zavarovalniški načrt
Načrt za pokojnino
Visoka plača od ure
z dodatkom za življenjske stroške
Plačani prazniki in počitnice
kadar sposobni

FISHER BODY

(Cleveland Plant)
Division of
General Motors Corporation
E. 140 in Coit Rd.
Cleveland, Ohio
Employment urad odprt od 8 zj. do 5 pop.
od ponedeljka skozi petka (232)

Ugodna priložnost
Mlad moški dobi delo v trgovini z mesom in delavnici klobas. Delo je stalno, prilika za napredovanje.
LILLIAN'S SUPER MARKET
784 E. 152 St.
GL 1-2836 (231)

MALI OGLASI

Gostilna naprodaj
Proda se gostilna z D-2 licenco in restavrant. Oglasite se pri Bonna Cafe, 1401 E. 55 St. po 4. uri. (230)

Hiša naprodaj
Družina Mr. in Mrs. Krall, bivajoči v Geneva, Ohio, želijo prodati hišo, ki se nahaja na 1012 E. 66. Pl. Hiša je stara 23 let, ima 6 sob in kopalnico, tudi klet. Lota je 100x30. Cena hiši je \$7,000.00 za gotov denar. Več vam lahko pojasni Mr. Anton Grdina. (230)

4 sobno stanovanje
se odda v bližini St. Clairja. Slovenci novonaseljenci imajo prednost. Kličite UT 1-8335. (228-29)

Naprodaj
Proda se starejši dom na lotu 85 čevljev, 4 spalne sobe, posestvo z dobrim dohodkom, delno opremljeno. Odprto v soboto ali v nedeljo. Na 14619 Aspinwall Ave. (233)

Gostilna naprodaj
VINO in PIVO
blizu E. 55. ceste in St. Clair Ave. Dobro upeljana, popolna oprema za bar in restavracijo. — D1 in D2 dovoljenje. Cena \$8,000.00
Za podrobnosti vprašajte:

KOVAG REALTY
960 E. 185 St. KE 1-5030 (231)

Zabava in zaslužek
Brezplačna božična darila zaslužite za prodajo igračk na svojem domu.
Santa's Helpers
EV 1-8366 (230)

MAX'S AUTO BODY SHOP
MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel: UTah 1-3040
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Re-Nu Auto Body Co.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN
GLenville 1-3830
982 East 152nd Street

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
IVanhoe 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

THE MAY CO.'S BASEMENT

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

Dobrodošlo darilo!

Mere 8 do 14

- Modra
- Rumena
- Roza
- Aqua
- Bela

Dekliške Chenille Halje

Deklice imajo rade toplo haljo. Ta mehka žametna chenille halja ima spodaj kontrastne ovitke. Ohlapno urezana, z dolgimi rokavi, mehke ovitke, se široko zavije. Priročen sprednji žep, 2 sprednji pentlji, zadaj v pasu vstavljen.

3.99

The May Co.'s Basement Dekliški oblačilni oddelak

CORDUROY

Obšiti

sanforizirani*
bombažno-flanelni

KRIŽASTI

Dusterji

3.99

Mere 12 do 18

- Rdeča
- Zelena
- Zlata

Mehka, kosmata čisto bombažna flanela prijetno greje... Vas varuje mraza Pestro križasto blago z blestečim enobarvnim corduroy ovratnikom, zapetjem in žepi. Perfektni za dom... za potovanje... pri gledanju televizije... ali četudi samo za domače udobje. Modni ogromni žepi. Široki! Perejo se čudovito. Naročite si jih še danes!

Zgodovina slovenskega naroda

Škof Janez Tavčar. — Politične razmere po smrti nadvojvoda Karola. — Vizitacija akvilejskega patriarha.

Odlok nadvojvoda Ferdinanda ji je določil za dotacijo; dohodke frančiškanskega samostana v Ljubljani, ki se je imel odpraviti, ubožnico pri sv. Jakobu in dve drugi hiši poleg nje, pristavo pod Turnom ("unter dem oden Turn", sedaj Tivoli) z vicedomskimi zemljišči in samostan Pleterje.

Tavčar je še doživel radost, da je sprejel prve jezuite v ljubljanskem škofijiškem dvorcu. Dne 21. januarja 1597 sta došla patra Mihael Poldt in Kristof Ziegelfest, stanovala osem dni v škofiji, potem pa se preselila v stari frančiškanski samostan. Meseca marca sta došla še dva patra, že imenovani Slovenec o. Nikolaj Koprivec, in o. Lavrencij, baje Francoz po rodu. Meseca maja so pričeli šolo z drugim in tretjim gramatičnim razredom, katerega sta vodila dva sholastika.

Škof Tavčar je preminul še isto leto, ko je videl svoje delo

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Voznja semkaj je bila za Mortena nenavaden dogodek, ne, kako se je vse izpremenilo v nekoliko letih. Predvsem je bila nova pot in v razdaljah nekaj milj so bile postavljene hiše, kjer so potniki lahko prenočevali. Zdjaj ni bilo treba več spati pod vozovi. In povsod so bili novi naseljenci. Nekega dne se bo še dogodilo, da se bodo vrstile naselbine druga ob drugi od Northvillea prav do sem.

Tedaj pa je prišel Simen iz hleva. Oho, nenadoma je obstajal in široko pogledal. "Ali res — ti si kupil konje, Morten!" "Konje? Rajši poglej mojo ženo."

"Tvojo ženo?" Simen je stal z vedrom v roki in strmel. "Dober dan!" ga je pozdravi-

Jutri zvečer ob 7. se prične bazar in Puranski Festival pri fari sv. Vida. — Trajal bo do nedelje zvečer. — Purani . . . kokoši . . . race šunke . . . grocerije — vse to in še dosti, dosti drugega bo na razstavi in čakalo vašo srečo! — Seveda, okrepčil ne bo manjkalo!

la Bergitta in smeje stopila k njemu.

Ali komaj so bili v mali sobi, se je spet pričela smejati. Stala je na sredi in gledala okoli sebe. "Aho, za božjo voljo, kakšen nered, tukaj je res potrebna ženska." In potem je morala iti pogledat v kuhinjo in v kamro in tam je bilo še huje.

Ampak že prihodnji dan je moral Morten obiskati stare naseljence in jim pokazati svojo ženo. To pot se je moral voziti. Saj nihče ne bo mogel videti na konjih, da so bili kupljeni na upanje. Ampak zdaj je nameraval lotiti se nečesa novega, in četudi bi moral k Skaarnesu in si izposoditi denarja.

Bil je pravi spomladanski dan z nenadnimi plohami in solncem. Dišalo je po prsti in po rasti, v daljavi je trepetala velikanska mavrica nad ravnino.

Ali pa sta mogla kaj drugega kakor smejati se ob razburjenju, ki sta ga vzbujala. Ana je stala pred hišo z zavihanimi rokavi in prala. Naenkrat pa se je morala nečesa oprijeti, kakor v strahu, da ne bi omahnila. "Ne, kaj je mogoče . . .!" Obe sestri sta se vrgli druga drugi v naročje in jokali, ali Bergitta je komaj utegnila ogledati si vse tri otroke, še manj odgovoriti na vsa vprašanja o domu. Morten je silil dalje. Drugič se bosta porazgovorili.

Najstarejši fant Izak, s črni mi lasmi in rjavimi očmi, pa je

bil že tekel k sosedom, da jim sporoči novico.

Pri Karen in Kalu je bilo prav slavnostno razpoloženje, ko je Morten pokazal majhno omarico in dejal, da je v njej stara ura iz Skareta. Da, da, zdaj jo obesite. Zbogom — drugič boste slišali več novic z doma. Zbogom.

Ali zunaj na polju je videl tri volvske vprege in pet konj se je paslo na travniku. Vraga! si je mislil, prehiteto te, ampak le počakajte!

Bergitta je morala odpreti dežnik. Nobene poti ni bilo več. Morala sta se voziti okoli polj in se vijugati dalje. Konja sta kakšen par! Kmalu ju morava povabiti, da bova imela kaj zabave.

Bilo je najbolje takoj obiskati tudi učitelja Berga. Sedel je v kuhinji svoje nove lesene hiše in jedel. Bil je neobrit in mleko in drobtine so se držale njegovih sivorjavih brk. Ampak kakšen nered je bil vse naokoli. Planil je pokonci, si obrisal usta in toliko, da ju je pozdravil. Potem je takoj pričel govoriti o svojih lastnih zadevah.

"Priklonita se mi," je rekel. "Zakaj zdaj predstavljam oblast!" "Tako, kaj si predsednik Združenih držav?" "Ne, ampak chairman v občinski upravi."

"Priklanjam se," je rekel Morten.

Zdjaj pa je pričel učitelj Joskati po kuhinji in divjati. Zdjaj nadzira pokrajinska upra-

je zaklicala mati in divje pogledala moža. Sicer pa še ni bil krščen, je povedal Anton, zakaj mati je hotela, da bi bil otrok katoliški, on pa se je temu upiral, in nihče se ni hotel vdati. "What is your meaning?" je vprašala Irka in se ozrla na Mortena. "To se pravi: Kaj pravite k temu?" jo je popravljal Anton. V svoji lastni hiši se je boril za domači jezik. Zbogom, je rekel Morten. Da, saj se bomo še videli. Zbogom, zbogom!

Ko sta se peljala dalje, se je imela Bergitta spet nečemu smejati. "Tadva se pač noč in dan prepričata!" je rekla. "Ne, kakšen par! Kmalu ju morava povabiti, da bova imela kaj zabave."

Bilo je najbolje takoj obiskati tudi učitelja Berga. Sedel je v kuhinji svoje nove lesene hiše in jedel. Bil je neobrit in mleko in drobtine so se držale njegovih sivorjavih brk. Ampak kakšen nered je bil vse naokoli. Planil je pokonci, si obrisal usta in toliko, da ju je pozdravil. Potem je takoj pričel govoriti o svojih lastnih zadevah.

"Priklonita se mi," je rekel. "Zakaj zdaj predstavljam oblast!"

"Tako, kaj si predsednik Združenih držav?" "Ne, ampak chairman v občinski upravi."

"Priklanjam se," je rekel Morten.

Zdjaj pa je pričel učitelj Joskati po kuhinji in divjati. Zdjaj nadzira pokrajinska upra-

va šole in zahteva, da se mora pouk vršiti v angleščini. "V angleščini! Ali slišiš? Kaj misliš, da bom to storil?"

"Ali se lahko upreš?" je vprašal Morten.

"Lahko odstopim."

"To bi bilo slabo."

"Ah, jaz sem rojen pod nesrečno zvezdo, vse, česar se lotim, gre k vragu. Da, da." In ozrl se je k oknu in pokimal.

Zdjaj pa je Morten tudi njemu pokazal ženo in je hotel oditi. Zbogom, me, ne moreva čakati kave. Ko pa sta že sedela v vozu, je prišel učitelj gologlav za njima. "Poslušaj, nekaj sem ti hotel povedati. Dobili smo občinskega sodnika!"

In zdaj se je ves razživel. Tekel je ob vozu in pripovedoval. Poslušaj: Skaarnes je poročal ljudi. In če bi morala biti to zadnja beseda učitelja Joja, je Skaarnes prav res poročal ljudem. In sicer take, ki so mu bili toliko dolžni, da si niso upali drugega kakor iti k njemu in se dati poročiti. O njegovih poročnih nagovorih pa je slišati, da so pravi Mark Twain. In potem njegove razsodbe. Samo poslušaj: nedavno je bil na polju in oral, ko sta prišla dva odvetnika prav iz Northvillea po razsodbo v nekem mejnem sporu. "Ho!" pravi Skaarnes, ampak noče popustiti pluga. "Povejta mi tukaj, kaj hočeta!" Da, tedaj sta se pričela oba moža zakona prepričati in razpravljati in kazala sta karte in navajala paragrafe.

Skaarnes opazuje konja in zeve. Tedaj šine enemu izmed advokatov dobra misel v glavo: "Poslušajte," pravi in potegne iz listnice desetdolarski bankovec, — "ali si jih nisem izposodil od vas, ko sva se zadnjikrat videla?" Skaarnes je vzel bankovec in ga spravil v žep telovnika. Tedaj pa se spomni drugi, da si je svojčas izposodil od gospoda občinskega sodnika ne deset, ampak dvajset dolarjev. Tukaj je denar. In Skaarnes je vzel bankovec in ga spravil, kamor je prvega. Kaj naj bi bil počel prvi advokat, spomnil se je, da si je izposodil ne deset, ampak trideset dolarjev — kdaj že? In tako se je nadaljevalo, dokler ni eden izmed advokatov ostal brez denarja. Tedaj privleče oni drugi še en bankovec na dan, ko pa bi prvi spet rad pričel govoriti o zakonu, izjavi Skaarnes: "Bodite tiho! Ta tukaj ima prav!" In pokaže na onega, ki mu je zadnji plačal. Hi, pravi. In občinski sodnik je oral dalje.

Smejali so se vsi trije. Bergitta se je kar davila in učitelj Jo se je tolkel po kolenih in kričal. Nazadnje ga je vprašal Morten: "Ali ne maraš ničesar slišati o svojih starših?"

Učitelj se je zresnil: "Seveda. Ali še živita?" Bergitta je poskočila s sedeža. Saj to je zvenelo, kakor bi izpraševal po čisto tujih ljudeh. "Ne," je rekel Morten. "Oba sta se preselila!"

Učitelj Jo je nekaj časa po-

mišljaj, sukal brado in končno rekel: "No, da, bila sta pač stara in zgarana."

Potem se je obrnil. Bergitta in Morten sta se ozrla drug na drugega, ko sta se peljala dalje.

(Dalje prihodnjič)

CELO SVINJSKO PLEČE
9 do 12 ft. težko
41c funt

MESENE KRANJSKE
KLOBASE (prekajene)
79c funt

KUHAN ŽELODEC
gotov za jesti
99c funt

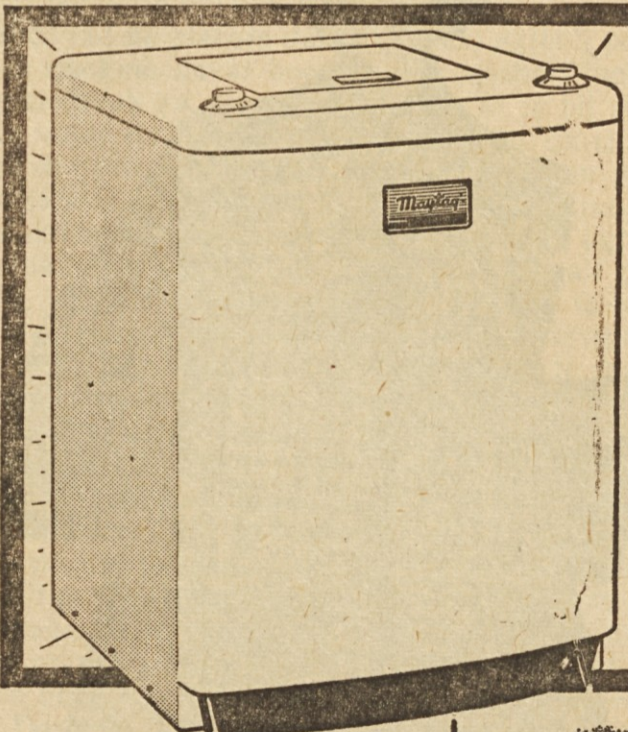
SVEŽE MESENE KLOBASE
(pečenice)
75c funt

SOČNE TELEČJE
ZAREBRNICE (Chops)
49c funt

DOMAČ SPICED HAM
89c funt

LILLIAN'S
SUPER MARKET
784 East 152 St.
GL 1-2836
FREE DELIVERY

For the cleanest clothes and no-work washing — the Maytag Automatic!

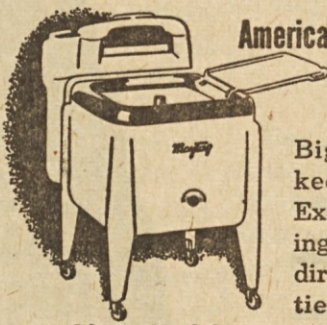

The completely automatic Maytag washes, rinses, spin-dries your clothes for you.

Exclusive Gyrafoam washing action washes out the most stubborn dirt and grime . . . but is gentle as if you were washing clothes by hand.

Safety Lid. Convenient top opening. Needs no bolting down.

The name "Maytag" on your automatic assures you of dependable, trouble-free performance year after year. \$299.95

America's Favorite Conventional Washer — MAYTAG

Big, double-walled tub keeps water hot longer. Exclusive Gyrafoam washing action removes more dirt — can't harm even daintiest fabrics. Choice of more than 6,000,000 enthusiastic homemakers.

Come in today for a free demonstration.

- LOW DOWN PAYMENT
- EASY TERMS
- LIBERAL TRADE-IN

NORWOOD Appliance & Furniture

ODPRTO ZVEČER

6202 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 1-3634

JOHN SUŠNIK

Zgodilo se bo to zimo enemu izmed štirih

(toda z Guaranteed Starting vi startate ali mi plačamo)

Uradni zapiski kažejo, da eden izmed štirih Ohio voznikov lahko pričakuje težave startanja to zimo. Toda obstoja način, da se proti temu zavarujete. To je Sohio Guaranteed Starting.

Zaščita, ki jo dobite z Guaranteed Starting, je namenjena

izključno temu, da preprečuje neuspehe pri startanju. Vendar ne stane nič več, kot bi plačali kjerkoli drugje. Vključuje menjavo k zimskemu Sohio motornemu olju in mazanje, brezplačen pregled baterije, eno brezplačno steklenico Sohio Super Hi-Cyl

fuel line anti-freeze (69c vredno) in običajen zimski ali Supreme gasolin.

S to zaščito prejmete tudi jamstvo, da bi vaš avto startal skozi vso zimo. Če pa ne bi, kličite takoj katerokoli garazo, da vam pomaga pri startanju, pošljite po pošti na

Sohio potrjeni račun in Sohio vas odškoduje za postrežbo startanja. To je vaše najpopolnejše jamstvo za zimsko startanje, kar jih je na trgu.

NE STANE NIČ VEČ, DA DOBITE

SOHIO GUARANTEED STARTING